

Аналіз діяльності бібліотек Волочиської ОТГ за 2020 рік

Із розвитком суспільства змінюється образ бібліотеки, її місія і завдання, адже сучасною бібліотека є тільки тоді, коли вона постійно змінюється, розвивається, цілеспрямовано працює над поліпшенням якості бібліотечних послуг, забезпечує потреби користувачів, що і визначає її майбутні можливості і перспективи розвитку. У 2020 році діяльність бібліотек Волочиської ОТГ була спрямована на підтримання позитивного іміджу, співпрацю з соціальними партнерами, здійснення оперативного і комфортного обслуговування користувачів на більш якісному рівні, забезпечення користувачів бібліотеки інформацією щодо діяльності органів влади, здійснення просвітницької діяльності шляхом популяризації досягнень вітчизняної та світової науки, культури та літератури, впровадження нових форм роботи та сучасних інформаційних технологій.

Мережа бібліотек Волочиської ОТГ залишилась незмінною і нараховує 23 бібліотечні заклади : ЦБ, ДБ, 1 міська та 20 сільських бібліотек. Крім того бібліотечне обслуговування здійснювали 3 пункти видачі (Іванівці, Канівка, Постолівка). На протязі року не працювала бібліотека с. Зайчики, через відсутність працівника.

Кадри

Бібліотечне обслуговування жителів ОТГ забезпечували 41 бібліотечний працівник. 92,7% - спеціалісти із вищою та базовою середньою освітою. Відсоток фахівців по сільських бібліотеках становить 89,5%. 63,4% бібліотечних працівників мають стаж бібліотечної роботи понад 20 років. Переважна більшість (60,9%) – віком від 45 до 60 років.

Аналіз основних показників

Протягом року бібліотеки Волочиської ОТГ регулярно відвідували 16049 користувачів, що в порівнянні з минулим роком на 21 менше. Процент охоплення жителів громади бібліотечним обслуговуванням становить 49.2%. 17,7% від загальної кількості користувачів є діти шкільного віку, 13.4% - читачі юнацького віку. 47,9% користувачів обслужено сільськими бібліотеками, 28% - центральною бібліотекою. В середньому по сільських бібліотеках 1 бібліотекар обслуговує 405 користувачів.

Загальна кількість відвідувань по бібліотеках Волочиської ОТГ нараховує 66954, що становить 56% річного планового відвідування. Відвідування сільських бібліотек нараховує 38733, що становить 57,8 % річного плану. На цей показник вплинуло оголошення карантину, в зв'язку з поширенням COVID - 19. Середня відвідуваність бібліотеки одним користувачем у рік складає:

- 4.2 рази по бібліотеках ОТГ
- 5,0 - у сільських бібліотеках
- 4,4 рази по міській бібліотеці

3,4 – ЦБ
3,2 – ДБ.

Суттєво зменшилась в порівнянні з минулим роком кількість книговидач. На 1.01.2021 року по Волочиській ОТГ вона склала 182919 примірників видань (-128640). В середньому кожен користувач бібліотеки отримав протягом року 11 бібліотечних документи. Виконання плану книговидач на рік по бібліотеках ОТГ складає 56,5%. Книговидача по сільських бібліотеках 110927 примірники документів. Це на 36657 прим. менше, ніж у минулому році і складає 70,2% річного плану.

Середня читаність складає:

- по бібліотеках ОТГ -11,4
- сільські бібліотеки – 14,4
- міська бібліотека -11,1
- ДБ – 12,2
- ЦБ – 8,7

В цілому у 2020 році в публічних бібліотеках спостерігалось зниження основних показників діяльності, а саме: кількість користувачів зменшилась на 21, кількість відвідувань бібліотек на 128640, кількість виданих документів на 36657.

Формування бібліотечного фонду

На 1.01.2020 року бібліотечний фонд по бібліотеках Волочиської ОТГ становить 262975 примірників документів. Основну частину фондів складають книги – 97,0%, періодичні видання 2.8%, електронні видання – 0.2%. У фондах бібліотек переважають документи державною мовою – 56,2%. Надходження документів до бібліотечних фондів склало 2531 примірників, із них – 302 примірники періодичні видання. Основним джерелом находжень є обмінно-резервні фонди обласних та Національних бібліотек – 48,2%, 21,8% - подарункова література, 10,3% отримано за Державними програмами.

Робота з користувачами

Бібліотеки Волочиської ОТГ забезпечують потреби населення у сфері освіти, інформації з розвитку особистості, організації відпочинку і дозвілля особистості, організації відпочинку і дозвілля.

Основними послугами бібліотек є :

- Видача книг та інших носіїв інформації;
- Надання консультативних послуг користувачам;
- Надання інформаційних послуг;
- Проведення масових заходів;
- Надання доступу до мережі Інтернет

Обслуговування соціально-незахищених груп населення є пріоритетним напрямком діяльності бібліотек Волочиської ОТГ. Адже переважна більшість користувачів сільських бібліотек складають пенсіонери. Бібліотекарі ведуть тематичні папки-накопичувачі «Оплата послуг ЖКГ:

тарифи, правила, субсидії», «Усе про пільги», «Оформляємо субсидію» та ін..

Стало доброю традицією до Дня людей похилого віку влаштовувати в бібліотеках вечори відпочинку, дні милосердя, уроки доброти на теми:

- «Промінь надії»,
- «Тепло родинне вишите добром»,
- «А роки мов сполоханні коні все летять і летять»,
- «У тобі все, моя українська Жінко!».

Практикою стала така форма роботи як обслуговування вдома, якою користуються 32 користувачі. Бібліотечним обслуговуванням охоплено 78 користувачів з особливими потребами. До Міжнародного дня інвалідів у волочиській ЦБ оформлено презентацію творчих людей з обмеженими можливостями «Тепло родинне вишите добром», де були представлені роботи людей з обмеженими можливостями.

Творчому розвитку особистості, розширенню кругозору користувачів, змістовному дозвіллю сприяють клуби за інтересами. На протязі 2020 року в бібліотеках Волочиської ОТГ працювало 15 любительських об'єднань (в т. ч 8 - у сільських бібліотеках). 1 – у міській. З них: 5 – для дітей, 4 – для юнацтва та молоді, 6 – для дорослих користувачів. Клуби працюють за різними напрямками, для різних категорій користувачів, тому і тематика їх різноманітна. За звітний період було проведено 56 засідань з різноманітними масовими заходами.

У 8 бібліотеках, підключених до мережі Інтернет діють пункти доступу до інтернету, Це – у Центральній бібліотеці, дитячій бібліотеці. Користовецькій, Маначинській, Зайчиківській, Федірівській, Солом'янській сільських бібліотеках та у Волочиській міській бібліотеці. Інтернет-пункти допомагають задовільнити найрізноманітніші запити читачів на інформацію, в т.ч. на ту, що відсутня у бібліотеці. На базі інтернет-пунктів проводилися віртуальні екскурсії, мандрівки, медіа-презентації тощо. ЦБ Волочиської ОТГ долучилася до Проекту «Бібліотеки – хаби цифрової освіти»

У ЦБ проводиться реєстрація на електронну чергу на виготовлення паспортів громадян України та закордонних паспортів. Для непідготовлених користувачів проводилися індивідуальні та групові навчання по користуванню комп'ютером. У ЦБ протягом року для користувачів проведено цикл тренінгів «Навчатися ніколи не пізно». Для працівників сільських бібліотек проведено заняття професійного зростання «Електронне урядування на допомогу територіальній громаді».

Інформатизація бібліотек

Парк комп'ютерної техніки бібліотек Волочиської ОТГ нараховує 25 одиниць, із них 9 –у сільських бібліотеках, 1 – у міській бібліотеці. Підключення до мережі Інтернет наявне у 8 бібліотеках : ЦБ, ДБ. 1 міській та 5 сільських бібліотеках.

Протягом року свою роботу в мережі активно представляли 5 бібліотек : ЦБ, ДБ, Волочиська міська, Користовецька та Курилівська сільські бібліотеки. Бібліотеки вели свої сторінки в соціальній мережі Facebook. ЦБ протягом року має 78 дописів, переважно анонси інформаційного змісту про

проведені заходи, рекламу бібліотеки та послуг. Користовецька сільська бібліотека – 11 дописів, Волочиська міська бібліотека – 2 дописи, Волочиська дитяча бібліотека – 20 .

Соціокультурна робота

Різноманітними формами роботи відзначають бібліотеки Волочиської ОТГ календарні дати, народні свята, політичні та історичні події. На протязі року книгозбірні приймали участь у районних святах, проводили цікаві соціокультурні заходи по різних напрямках роботи. Всього в бібліотеках ОТГ проведено 711 заходів, які відвідали 8869 відвідувачів. В середньому одною бібліотекою проведено 31 захід.

До Року Європи в Україні були приурочені, проведені в бібліотеках громади

Відео- круїзи:

- «Відкриваємо Європу разом» /Волочиськ-1/
- «Ми пізнаємо Європу» /с.Користова/

Євроквести :

- «Будьмо знайомі – Європа» /с.Соломна/
- «Вивчай Європу – змінюй Україну» / с.Волочиськ-1/

Інформаційний навігатор

- «Європейський вибір держави»/с.Соломна/

В онлайн-режимі у ЦБ пройшов інформаційний хроноскоп «Мое місто, моя родина – то все єдина Україна», приурочений Дню міста Волочиськ, у бібліотеці с.Курилівка відео-подорож «Краю мій – гордість моя». ЦБ постійно в соціальних мережах інформує користувачів про новинки літератури «Знайомтесь! Новинки сучасної літератури!».

Бібліотеки активно відзначали ювілейні дати письменників та громадських діячів. До 90-річчя від дня народження Ліни Костенко були організовані та проведені:

- Виставка-портрет «Л.Костенко – крізь роки і печалі»/Волочиськ-1/
- Поетичний колаж « В її віршах історія народу, його щасливі і тривожні дні»/Волочиськ-1, с.Гарнишівка/
- Поетично-музична година «Я вибрала долю собі сама»/с.Лозова, с.Користова,с. Яхнівці/

Літературні портрети «Велетень думки і слова», «В.Симоненко – світлий талант, трагічна доля»та «На крилах Симоненкового слова» , проведені у бібліотеках сіл Гарнишівка, Гречана, Курилівка , Яхнівці були приурочені і 85-річчю з дня народження В.Симоненка Літературна година «Душа , закохана у рідну землю», що пройшла у бібліотеці с. Маначин, була приурочена 115-ій річниці з дня народження У. Самчука. Заходи до Шевченківських днів пройшли в усіх бібліотеках ОТГ. Літературний портрет «Життєвими стежками корифея»/ до 175-річчя від дня народження У.Карпенка-Карого/ був організований у ЦБ.

У Користовецькій та Клининській сільських бібліотеках проведено історичний портрет «Самійло Величко – літописець козацької слави».

Бібліотечна відео-вітрина «Бібліотека – це ми», приурочена Дню бібліотек, була організована у ЦБ.

Цікавою і захоплюючою була літературна зустріч «Ніна Фіалко – письменниця з народу», що відбулася вдруге у Волочиській центральній бібліотеці, під час якої письменниця представила свій новий творчий доробок.

Волочиська ЦБ в партнерстві з громадською організацією «Українська бібліотечна асоціація» уже чотири роки поспіль працює в рамках проекту Пульс «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні. У квітні цього року проект «Пульс» оголосив про Всеукраїнський конкурс «Бібліотека + громада: разом до успіху!». За умовами конкурсу потрібно розповісти власну історію успіху, яка пов'язана із співпрацею бібліотеки з мешканцями громади, громадськими активістами та органами місцевого самоврядування.

До проекту була подана історія успіху про створення та активну волонтерську діяльність ГО «Волочиська Молодіжна рада». Серед 67 учасників, які брали участь у конкурсі, комісією було вибрано трійку переможців, до якої увійшла і Волочиська центральна бібліотека.

В рамках проекту Пульс «Розробка курсу на зміцнення місцевого самоврядування в Україні» поведено ряд заходів:

- зустріч у форматі «жива бібліотека» «Здобутки і досягнення Волочиської ОТГ: в чому секрет?»,
- вуличний консультаційний пункт - «Ефективні ідеї на користь громади»,
- інформаційний стенд "Влада для громади: інформація, пропозиції, контакти". До уваги присутніх було представлено інформаційний матеріал, який розповідає про реформи місцевого самоврядування у всіх аспектах життєдіяльності. А метою даного заходу було якнайбільше донести інформації до громадян про процес децентралізації, який триває в Україні.
- Жива бібліотека «Здобутки і досягнення: в чому секрет?»

Матеріально-технічна база

Технічний стан приміщень бібліотек Волочиської ОТГ задовільний. Окрім бібліотек сіл Копачівка та Тарноруда, де необхідно провести капітальні ремонти. У бібліотеках сіл Лозова, Маначин, Лонки та міської бібліотеки Волочиськ-1 потрібно провести поточні ремонти покрівлі. Завдяки участі в проекті Пульс у ЦБ залучено 15723 грн., було придбано два стелажі, три вітрини, стіл, стійку вертушку, одну веб-камеру, 3 навушники, два електрочайники. За позабюджетні кошти придбано ламінатор та колонки на суму 1200 грн

У 2020 році за позабюджетні кошти для бібліотек Волочиської ОТГ придбано 1914 прим. книг на суму 93320 грн.